

Downloaded via the EU tax law app / web

Sujungtos bylos C-393/04 ir C-41/05

Air Liquide Industries Belgium SA

prieš

Ville de Seraing

ir

Province de Liège

(*cour d'appel de Liège* ir *tribunal de première instance de Liège* prašymai priimti prejudicinį sprendimą?)

„Valstybės pagalba – Švoka – Atleidimas nuo komunos ir provincijos mokesčių – EB 88 straipsnio 3 dalies padariniai – Lygiavertio poveikio mokėjimai – Vidaus mokesčiai“

Sprendimo santrauka

1. *Prejudiciniai klausimai – Teisingumo Teismo jurisdikcija – Ribos*

(EB 234 straipsnis)

2. *Valstybių teikiama pagalba – Švoka*

(EB 87 straipsnio 1 dalis)

3. *Valstybių teikiama pagalba – Ketinimai suteikti pagalbą – Draudimas įgyvendinti iki galutinio Komisijos sprendimo – Tiesioginis veikimas*

(EB 87 straipsnis ir 88 straipsnio 3 dalis)

4. *Laisvas prekių judėjimas – Muitai – Lygiavertio poveikio mokėjimai – Sutarties normos*

5. *Laisvas prekių judėjimas – Muitai – Lygiavertio poveikio mokėjimai – Švoka*

(EB 25 straipsnis)

6. *Mokesčių nuostatos – Vidaus mokesčiai – Draudimas diskriminuoti importuotus ar eksportuotus gaminius ir panašius vietos gaminius*

(EB 90 straipsnis)

1. Vykstant EB 234 straipsnyje tvirtintai bendradarbiavimo tarp nacionalinių teismų ir Teisingumo Teismo procedūrai pastarasis turi pateikti nacionaliniam teismui naudingą atsakymą, kuris šiam leistų išspręsti jam pateiktą bylą.

Nagrinėjantys bylą nacionaliniai teismai privalo įvertinti, ar jį sprendimui būtinas prejudicinis sprendimas, ir nustatyti Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą. Vis dėlto Teisingumo Teismas gali atsisakyti pateikti atsakymą nacionalinio teismo pateiktą klausimą, bent, kai akivaizdu, jog jo prašomas Bendrijos teisės išaiškinimas yra visiškai nesusijęs su pagrindiniais

bylos aplinkybomis arba dalyku.

(žr. 23–24 punktus)

2. EB 87 straipsnio tikslas – išvengti, kad valstybių narių tarpusavio prekybai darytų žtaką valdžios institucijų suteikta nauda, kuri, palaikydama tam tikras žmones arba tam tikrą prekių gamybą, žvairiomis formomis iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti.

Aplinkybųs, nuo kurių priklauso, ar nacionalinę priemonę pagal EB 87 straipsnio 1 dalį laikoma valstybųs pagalba, yra šios: pirma, šios priemonės finansavimas vykdomas valstybųs lšomis arba jos išteklių sškaita, antra, egzistuoja nauda žmonei, trečia, ši priemonė yra atrankinio pobūdžio ir, ketvirta, ji turi poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai ir dėl jos iškraipoma konkurencija.

Kalbant apie pirmą ir antrą slygą, pagalbos sžvoka yra platesnė nei subsidijos, nes ji apima ne tik pozityvišias išmokas, kaip antai pati subsidija, bet ir valstybųs priemones, žvairiais būdais mažinančias žmonei paprastai tenkančias mokestines ir kitas finansines prievoles, kurios, nors ir nėra subsidijos tiesiogine šio žodžio prasme, yra panašaus pobūdžio ir turi tokį patį poveikį. Iš to išplaukia, kad priemonė, kuria viešosios valdžios institucijos tam tikras žmones atleidžia nuo mokesčių, nors ir nėra valstybųs išteklių perdavimas, bet dėl jos gavėjai atsiduria palankesnėje padėtyje nei kiti apmokestinamieji asmenys, yra valstybųs pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme.

Dėl trečios slygos, susijusios su nagrinėjama priemone atrankiniu pobūdžiu, akivaizdu, kad atitinkama mokestinė nauda, kuri taikoma ne visiems žkio subjektams, bet yra teikiama tik žmonams, vykdančioms tam tikros ršies veiklą, negali būti laikoma bendromis mokesčių ar žkio politikos priemonėmis.

Galiausiai kalbant apie ketvirtą slygą, reikalaujančią, kad nagrinėjama priemonė darytų žtaką valstybių narių tarpusavio prekybai ir iškraipytų konkurenciją arba galėtų ją iškraipyti, neprivaloma nustatyti, kad suteikta pagalba turėjo realios žtakos valstybių narių tarpusavio prekybai ir kad ji realiai iškraipė konkurenciją, o tik išsiaiškinti, ar ši pagalba gali daryti poveikį tokiai prekybai ir iškraipyti konkurenciją. Ypač kai valstybųs narės suteikta pagalba sustiprina žmonės padėtį, palyginti su kitomis Bendrijos vidaus prekyboje konkuruojančiomis žmonėmis, reikia manyti, kad ši pagalba turėjo pastarosioms žtakos. Be to, nėra būtina, kad pagalbą gavusi žmonė pati dalyvautų minėtoje prekyboje. Galiausiai slyginai mažas pagalbos dydis arba slyginai mažas jį gavusios žmonės dydis *a priori* nepanaikina galimybiųs, kad valstybių narių tarpusavio prekybai daroma žtaka.

Jei šios keturios slygos yra tenkinamos, tik gamtinių dujų talpyklose naudojamą variklį atleidimas nuo komunos arba provincijos mokesčių už varomąją jėgą, kuris netaikomas varikliams, naudojamiems kitoms pramoninėms dujoms, gali būti laikomas valstybųs pagalba EB 87 straipsnio prasme.

(žr. 27–36, 38 punktus, rezoliucinės dalies 1 punktą)

3. Pagal EB 88 straipsnio 3 dalies trečią sakinį valstybų narė savo pasiūlytą pagalbos priemonę neįgyvendina tol, kol jos bus pripažintos esančios suderinamos su bendrąja rinka.

Šiuo atžvilgiu nacionalinis teismas valstybės pagalbos kontrolės sistemoje gali dalyvauti, tik jei tai išplaukia iš teismų praktikoje pripažinto draudimo gyvendinti valstybės pagalbą pagal EB 88 straipsnio 3 dalies trečiąjį sakinį tiesioginio veikimo. Pirmiausia valstybių narių teismai turi apsaugoti teisės subjektų teises, nacionalinės valdžios institucijoms galbūt pažeidus draudimą gyvendinti pagalbą.

Kalbant apie priemones, kurių galima arba privaloma imtis siekiant užtikrinti šią teisminę apsaugą, vadovaudamasis nacionaliniais procedūrinėmis priemonėmis nacionalinis teismas privalo imtis visų veiksmų dėl pažeidimo, kuriuo remiasi teisės subjektai, kiek tai susiję tiek su pagalbos priemonės gyvendinimu, aktų galiojimu, tiek su pažeidžiant EB 88 straipsnio 3 dalį suteiktos finansinės paramos grąžinimu.

Tačiau siekdami išvengti mokesčio mokėjimo arba jį susigrąžinti mokesčio mokėtojai negali remtis tuo, jog kitų šmonių atleidimas nuo mokesčio yra valstybės pagalba, nes net darant prielaidą, jog nagrinėjamas atleidimas nuo mokesčio yra valstybės pagalba EB 87 straipsnio prasme, galimas šios pagalbos neteisėtumas negali daryti tokos paties mokesčio teisėtumui. Iš tiesų EB 88 straipsnio 3 dalies paskutinis sakinyss apibrėžia pareigą, kurios tikslas – užtikrinti, kad pagalba nebūtų suteikta tol, kol Komisija ją pripažins esant suderinamą su bendrąja rinka. Šiomis aplinkybėmis nacionaliniai teismai gali būti iš esmės yra prevencinio pobūdžio ir neturi viršyti Komisijai suteiktą galią, kai ši, išsamiai išnagrinėjusi, priima sprendimą dėl valstybės pagalbos teisėtumo. Galiausiai, be to, kad kitoms šmonėms tapus galimais gavėjais nepašalinami pažeidžiant EB 88 straipsnio 3 dalį suteiktos pagalbos padariniai, bet atvirkščiai – dėl to šios pagalbos padariniai yra didesni, neegzistuoja jokio privalomo ryšio tarp mokesčio ir vienai šmonių kategorijai taikomo atleidimo nuo jo, nes atleidimo nuo mokesčio taikymas ir jo taikymo sritis nepriklauso nuo pajamų iš mokesčio.

(žr. 40–46, 48 punktus, rezoliucinės dalies 2 punktą)

4. Kadangi su lygiavėrio poveikio mokėjimais ir su diskriminaciniais vidaus mokesčiais susijusios Sutarties nuostatos netaikomos kumuliatyviai, Sutarties sistemoje ta pati priemonė negali tuo pačiu metu priklausyti abiem šioms kategorijoms.

(žr. 50 punktą)

5. Bet kokia vienašališkai taikoma piniginių prievolių, kad ir kokia maža ji būtų, nepaisant jos pavadinimo ir taikymo būdo, kuria apmokestinamos prekės dėl to, kad jos kerta sieną, ir kuri nėra muitas tiesiogine žodžio prasme, pagal EB 25 straipsnį laikoma lygiavėrio poveikio mokėjimu.

Pramoninių dujų tiekimui labai aukšto slėgio vamzdynais taikomas mokestis už varomąją jėgą nėra lygiavėrio poveikio mokėjimas EB 25 straipsnio prasme, kai mokesčio taikymo priežastis yra ne sienos kirtimas, bet šio variklio veikimas ir jo suvartojama energija, neatsižvelgiant tai, kokia medžiaga arba energijos šaltiniu jie varomi, todėl minėtas mokestis nesusijęs su prekės importu arba eksportu.

(žr. 51, 53–54 punktus, rezoliucinės dalies 3 punktą)

6. Sutarties sistemoje EB 90 straipsnis papildo su muitų ir lygiavėrio poveikio mokėjimų panaikinimu susijusias nuostatas. Šios nuostatos tikslas – užtikrinti laisvą prekių judėjimą tarp valstybių narių prastomis konkurencijos sąlygomis, panaikinant bet kokią apsaugos formą, galinčią atsirasti iš kitų valstybių narių kilusioms prekėms pritaikius diskriminacinius vidaus mokesčius.

Iš bendros vidaus mokesčių sistemos atsiradusioms pinigams prievolėms, kurios remiantis tais pačiais objektyviais kriterijais sistemingai taikomos prekų kategorijoms, neatsižvelgiant į jų kilmę arba paskirtį, taikomas EB 90 straipsnis.

Mokestis už varomųjų jėgų, taikomas bent varikliams, naudojamiems pramoniniams dujoms tiekti labai aukšto slėgio vamzdynais, nėra diskriminacinis vidaus mokestis EB 90 straipsnio prasme, nes jis konkrečiai arba išskirtinai netaikomas eksportuotoms arba importuotoms prekoms, atsižvelgiant į tai, kad jis susijęs su pramonės, prekybos, finansų arba žemės ūkio ūkinėmis ekonomine veikla, o ne su pačiomis prekėmis, ir, be to, suteiktas atleidimas nuo mokesčio susijęs su varikliais, naudojamais gamtiniams dujoms tiekti, ko nepakanka parodyti, kad minėtas mokestis yra diskriminuojamojo pobūdžio, kadangi šios dujos nėra pramoniniams dujoms analogiška prekė arba su pastarosiomis konkuruojanti prekė.

(žr. 55–59 punktus, rezoliucinės dalies 4 punktą)

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija)

SPRENDIMAS

2006 m. birželio 15 d. (*)

„Valstybės pagalba – Švoka – Atleidimas nuo komunos ir provincijos mokesčių – EB 88 straipsnio 3 dalies padariniai – Lygiavertio poveikio mokėjimai – Vidaus mokesčiai“

Sujungtose bylose C-393/04 ir C-41/05

dėl *cour d'appel de Liège* (C-393/04) ir *tribunal de première instance de Liège* (C-41/05) (Belgija) 2004 m. rugsėjo 15 d. ir 2005 m. sausio 24 d. Sprendimais, kuriuos Teisingumo Teismas gavo atitinkamai 2004 m. rugsėjo 17 d. ir 2005 m. vasario 3 d., pagal EB 234 straipsnį pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą bylose

Air Liquide Industries Belgium SA

prieš

Ville de Seraing (C-393/04),

Province de Liège (C-41/05),

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija)

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. W. A. Timmermans, teisėjai J. Makarczyk, R. Silva de Lapuerta (pranešėja), P. Krišis ir G. Arestis,

generalinis advokatas A. Tizzano,

posūdzio sekretors K. Sztranc, administratoris,

atsiūvelgus ? rašytinis proceso dalis ir ?vykus 2005 m. spalio 13 d. posūdžiui,

išnagrin?j?s pastabas, pateiktas:

– *Air Liquide Industries Belgium SA*, atstovaujamos advokatas P. De Bandt, H. Deckers ir G. Lienart,

– Sereno miesto, atstovaujamo advokatas J.?L. Gilissen, R. Ghods ir M.?P. Donea,

– Lježo provincijos, atstovaujamos advokato C. Collard,

– Belgijos vyriausyb?s, atstovaujamos M. Wimmer,

– Europos Bendrij? Komisijos, atstovaujamos J.?P. Keppenne ir B. Stromsky,

susipažin?s su 2006 m. kovo 30 d. posūdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima š?

Sprendimas

1 Prašymai priimti prejudicin? sprendimas susij? su valstyb?s pagalbos s?vokos išaiškinimu ir su nacionaliniu lygiu galin?iomis kilti tokios pagalbos egzistavimo teisin?mis pasekm?mis. Jie taip pat susij? su lygiaver?io poveikio mok?jimo ir vidaus mokes?io s?vok? išaiškinimu.

2 Šie prašymai buvo pateikti nagrin?jant gin?us, kilusius tarp *Air Liquide Industries Belgium SA* (toliau – *Air Liquide*) ir, pirma, Sereno miesto bei, antra, Lježo provincijos.

3 *Air Liquide* – tai tarptautin? grup?, kurios specializacija pramonini? ir medicinini? duj? gamyba bei tiekimas ir kuri taip pat teikia su tuo susijusias paslaugas. Konkre?iai kalbant, *Air Liquide* tiekia deguon?, azot?, vandenil? bei daug kit? duj? ?vairiems veiklos sektoriams, kaip antai juodosios metalurgijos arba rafinavimo, chemijos arba metalurgijos, stiklo pramon?s, elektronikos, popieriaus, žem?s ?kio produkt? gamybos ir sveikatos arba erdv?laivi? pramon?s veiklos sektoriams.

4 Vykdydama savo veikl? *Air Liquide* vis? pirma užtikrina pramonini? duj? tiekim? iš ?vairi? Belgijoje, Pranc?zijoje ir Olandijoje esan?i? gamybos viet? šiose trijose valstyb?se ?sisteigusiems savo klientams. Min?tose valstyb?se ši tiekimo veikla užtikrinama naudojantis labai aukšto sl?gio kanalizacij? tinklu, leidžian?iu apr?pinti b?tent stambius juodosios metalurgijos ir chemi?se gamybos vietose ?sisteigusius vartotojus.

5 Tam, kad apr?pint? savo kanalizacij? tinkl?, *Air Liquide* Lježo provincijoje, Sereno miesto teritorijoje eksploatuoja pramonini? duj? j?gain?. Šioje j?gain?je yra sl?gin? ši? duj? išgavimo ?ranga.

Nacionalinis teisinis pagrindas

6 1999 m. gruodžio 13 d. Sereno miesto komunos taryba priėmė reglamentą, tvirtinantį mokestį už varomąjį jėgą. Šis reglamentas šios komunos teritorijoje steigtomis pramonoms, prekybos, finansų arba žemės ūkio ūmonoms nustatė metinį mokestį už variklius, naudojamus eksploatuojant renginius arba jų papildomas dalis, neatsižvelgiant tai, kokia medžiaga arba energijos šaltiniu jie varomi. Šio mokesčio dydis proporcingas naudojamam variklio pajūgumui.

7 Šio reglamento 3 straipsnis numatė tam tikras situacijas, kurioms esant nuo šio mokesčio atleidžiama. Konkrečiai kalbant, pagal šio straipsnio devintąjį pastraipą slėginėje gamtinių dujų išgavimo rangoje paleidžiant aprėpinimo vamzdynuose sukuriantis slėgio režimą kompresorius naudojami varikliai atleidžiami nuo mokesčio už varomąjį jėgą.

8 1998 m. spalio 30 d. ir 1999 m. spalio 29 d. Lježo provincijos taryba priėmė reglamentą, tvirtinantį mokestį už varomąjį jėgą. Šis reglamentas nustatė Lježo provincijai mokamą metinį mokestį už variklius, neatsižvelgiant tai, kokia yra juos paleidžianti srovė. Šiuo mokesčiu apmokestinamos pramonės, prekybos, finansų, žemės ūkio ūmonės ir tam tikros profesijos atstovai arba amatininkai. Jo dydis proporcingas naudojamam variklio pajūgumui.

9 Šio reglamento 5 straipsnis numatė daug situacijų, kurioms esant atleidžiama nuo šio mokesčio. Konkrečiai kalbant, pagal minėto reglamento 5 straipsnio 12 dalį slėginėje gamtinių dujų rangoje paleidžiant aprėpinimo vamzdynuose sukuriantis slėgio režimą kompresorius naudojami varikliai atleidžiami nuo mokesčio už varomąjį jėgą.

Pagrindinės bylos ir prejudiciniai klausimai

Byla C-393/04

10 2000 m. birželio 28 d. *Air Liquide* gavo iš Sereno komunos pranešimą, kuriuo jai buvo nurodyta sumokėti 41 275 757 BEF (1 023 199,20 EUR) sumą kaip mokestį už varomąjį jėgą, susijusį su 1999 metų veikla.

11 2000 m. rugsėjo 22 d. *Air Liquide* minėtos komunos burmistro ir jo patarėjo kolegijai pateikė reikalavimą atleisti nuo šio mokesčio.

12 Po to, *Air Liquidetribunal de première instance de Liège* pareiškė ieškinį dėl sprendimo atmesti šį reikalavimą panaikinimo. Nagrinėjant šį ieškinį ji rėmėsi diskriminuojamuoju mokesčiu už varomąjį jėgą pobūdžiu, būtent dėl gamtinių dujų tiekimo bendrovė atleidimo nuo mokesčio, kurį ji laiko savavališku.

13 2002 m. lapkričio 28 d. Sprendimu *tribunal de première instance de Liège* minėtas ieškinys atmetė kaip nepagrįstas.

14 *Air Liquide* dėl šio sprendimo pateikė apeliacinį skundą *cour d'appel de Liège*, kuris nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„1. Ar tik gamtinių dujų talpyklose naudojamieji varikliai atleidimas nuo komunos mokesčio už varomąjį jėgą, kuris netaikomas varikliams, naudojamiems kitoms pramoniniams dujoms, turi būti laikomas valstybės pagalba konsoliduotos Europos bendrijos steigimo sutarties 87 straipsnio prasme?“

Byla C-41/05

15 2000 m. balandžio 20 d. ir 2001 m. gegužės 9 d. Lježo provincija *Air Liquide* nusiuntė pranešimą, kuriuo jai nurodė sumokėti 4 744 980 BEF (117 624,98 EUR) sumą už 1999

finansinius metus ir 2 403 360 BEF (59 577,74 EUR) sumą už 2000 finansinius metus kaip mokestį už varomąjį jėgą.

16 2000 m. birželio 26 d. ir 2001 m. liepos 23 d. *Air Liquide* Lježo provincijos valdžios institucijoms pateiktą reikalavimus atleisti nuo šio mokesčio.

17 Kadangi šie reikalavimai buvo atmesti, *Air Liquide* pareiškė ieškinį *tribunal de première instance de Liège* dėl atleidimo nuo minėtų mokesčių ir dėl anksčiau už 1999 finansinius metus sumokėtų mokesčių, kurių suma 30 788 100 BEF (763 217,06 EUR), grąžinimo. Nagrinėjant šį ieškinį ji rėmėsi diskriminuojamuoju mokesčiu už varomąjį jėgą pobūdžiu, būtent dėl gamtinių dujų tiekimo bendrovių atleidimo nuo mokesčio, bei šio mokesčio nesuderinamumu su EB sutartimi.

18 Tokiomis aplinkybėmis *tribunal de première instance de Liège* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar tik gamtinių dujų talpyklose naudojamą variklio atleidimas nuo provincijos mokesčio už varomąjį jėgą, kuris netaikomas varikliams, naudojamiems kitoms pramoninėms dujoms, turi būti laikomas valstybės pagalba konsoliduotos Europos bendrijos steigimo sutarties 87 straipsnio prasme?

2. Teigiamai atsakius į pirmąjį klausimą, ar nacionalinis teismas, kuriam pateiktas mokesčių mokėtojo, kuris nebuvo atleistas nuo provincijos mokesčio už varomąjį jėgą, ieškiny, turi pareigoti šį mokestį surinkusi valdžios institucija grąžinti jį mokesčiui mokėtojui, jeigu teisiškai arba faktiškai nustato, kad šis mokestis surinkusi valdžios institucija negali šio mokesčio reikalauti iš mokesčių mokėtojo, kuris buvo atleistas nuo mokesčio už varomąjį jėgą?

3. Ar varikliams, naudojamiems pramoninėms dujoms tiekti labai aukšto slėgio vamzdynais, o tam būtina rengti kompresorius, taikomas mokestis už varomąjį jėgą turi būti laikomas konsoliduotos EB steigimo sutarties 25 ir kituose straipsniuose draudžiamu lygiavėrio poveikio mokėjimu, paaiškėjus, kad *de facto* provincija ar komuna ją surinko už pramoninių dujų tiekimą už jos teritorijos ribas, kai tokiais pačiomis sąlygomis gamtinių dujų tiekimas nuo tokio mokesčio yra atleistas?

4. Ar varikliams, naudojamiems pramoninėms dujoms tiekti labai aukšto slėgio vamzdynais, o tam būtina rengti kompresorius, taikomas mokestis už varomąjį jėgą turi būti laikomas Sutarties 90 ir kituose straipsniuose draudžiamu vidaus mokesčiu, paaiškėjus, kad gamtinių dujų tiekimas nuo tokio mokesčio yra atleistas?

5. Ar teigiamai atsakius į šiuos klausimus, mokestis už varomąjį jėgą sumokėjųs mokesčių mokėtojas gali pagrįstai reikalauti jį grąžinti nuo 1992 m. liepos 16 d., kai buvo priimtas sprendimas *Legros ir kt.*“

19 2005 m. liepos 21 d. Teisingumo Teismo antrosios kolegijos pirmininko nutartimi bylos C-393/04 ir C-41/05 buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma žodinė proceso dalis ir priimtas sprendimas.

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl byloje C-393/04 pateikto klausimo ir dėl pirmojo klausimo byloje C-41/05

Dėl šių klausimų priimtino

20 Belgijos vyriausybė ir Europos Bendrijų Komisija tvirtina, jog šie du klausimai nepriimtini,

nes netgi atsakius ? juos teigiamai šie atsakymai netur?t? jokio poveikio pagrindini? byl?, kuriomis siekiama susigr?žinti gin?ijamus mokes?ius, sprendimui.

21 Belgijos vyriausyb? ir Komisija primena, kad, kaip matyti iš Teisingumo Teismo praktikos, nacionalinis teismas, ? kur? subjektas kreip?si su prašymu gr?žinti sumok?t? mokest?, esant EB 88 straipsnio 3 dalies paskutinio sakinio pažeidimui, iš esm?s negali prisid?ti prie teisi?, kuriomis gali remtis teis?s subjektas, išsaugojimo. Iš ties? d?l tokio gr?žinimo atsirast? nauja neteis?ta pagalba, kuri prisid?t? prie pirmosios, o nacionalinis teismas, kaip ir bet kuri kita nacionalin?s valdžios institucija, turi nepažeisti Bendrijos teis?s ir tod?l negali priimti sprendimo, suteikian?io kit? neteis?t? pagalb?.

22 Ta pati vyriausyb? ir Komisija mano, kad net jeigu gin?ijamas atleidimas nuo mokes?i? b?t? laikomas valstyb?s pagalba, ieškov? pagrindin?je byloje negal?t? pagr?stai atsisakyti sumok?ti nagrin?jamus mokes?ius. B?t? kitaip, tik jei šie mokes?iai b?t? pagalbos priemon?s finansavimo b?das ir jeigu pajamos iš min?t? mokes?i? daryt? ?tak? pagalbos sumai. Ta?iau šioje byloje ši? s?lyg? neatitinka nei atleidimo nuo mokes?i? taikymas, nei jo apimtis.

23 Vis? pirma reikia priminti, kad pagal nusistov?jusi? Teisingumo Teismo praktik? vykstant EB 234 straipsnyje ?tvirtintai bendradarbiavimo tarp nacionalini? teism? ir Teisingumo Teismo proced?rai pastarasis turi pateikti nacionaliniam teismui nauding? atsakym?, kuris šiam leist? išspr?sti jam pateikt? byl? (žr. 1997 m. liepos 17 d. Sprendimo *Krüger*, C?334/95, Rink. p. I?4517, 22 punkt? ir 2000 m. lapkri?io 28 d. Sprendimo *Roquette Frères*, C?88/99, Rink. p. I?10465, 18 punkt?).

24 Taip pat reikia nurodyti, kad pagal nusistov?jusi? Teisingumo Teismo praktik? nagrin?jantys byl? nacionaliniai teismai privalo ?vertinti, ar j? sprendimui b?tinas prejudicinis sprendimas, ir nustatyti Teisingumo Teismui pateikiam? klausim? svarb?. Vis d?lto Teisingumo Teismas gali atsisakyti pateikti atsakym? ? nacionalinio teismo pateikt? klausim?, b?tent, kai akivaizdu, jog jo prašomas Bendrijos teis?s išaiškinimas yra visiškai nesusij?s su pagrindin?s bylos aplinkyb?mis arba dalyku (žr. b?tent 1999 m. birželio 15 d. Sprendimo *Tarantik*, C?421/97, Rink. p. I?3633, 33 punkt?; 2000 m. kovo 9 d. Sprendimo *EKW ir Wein & Co*, C?437/97, Rink. p. I?1157, 52 punkt? ir 2002 m. sausio 22 d. Sprendimo *Canal Satélite Digital*, C?390/99, Rink. p. I-607, 19 punkt?).

25 D?l pagrindini? byl? dalyko svarbu nurodyti, kad, kaip matyti iš bylos medžiagos ir gin?? Teisingumo Teisme, b?tent iš ieškov?s pagrindin?je byloje pateikt? paaiškinim?, jei *Air Liquide* prašym? dalykas yra gin?ijam? mokes?i? gr?žinimas, jais taip pat siekiama gin?yti šiuos mokes?ius ?tvirtinusi? teisini? priemoni? galiojim?.

26 Šiomis s?lygomis reikia atsakyti ? pateiktus klausimus.

D?l atsakymo ? min?tus klausimus

27 Reikia priminti, kad EB 87 straipsnio tikslas – išvengti, kad valstybi? nari? tarpusavio prekybai daryt? ?tak? valdžios institucij? suteikta nauda, kuri, palaikydama tam tikras ?mones arba tam tikr? preki? gamyb? ?vairiomis formomis, iškraipo konkurencij? arba gali j? iškraipyti (1974 m. liepos 2 d. Sprendimo *Italija prieš Komisij?*, 173/73, Rink. p. 709, 26 punktas).

28 Tod?l reikia išnagrini?ti pagrindin?je byloje nagrin?jam? atleidim? nuo mokes?i? aplinkybi?, nuo kuri? priklauso, ar nacionalin? priemon? pagal EB 87 straipsnio 1 dal? laikoma valstyb?s pagalba, atžvilgiu, t. y. valstyb?s l?šomis arba jos ištekli? s?skaita vykdomas šios priemon?s finansavimas, naudos ?monei egzistavimas, šios priemon?s atrankinis pob?dis, jos poveikis valstybi? nari? tarpusavio prekybai ir d?l jos atsirandantis konkurencijos iškraipymas.

29 Kalbant apie pirmą ir antrą sąlygas reikia priminti, kad pagal nusistovėjusi Teisingumo Teismo praktiką pagalba yra platesnė nei subsidijos, nes ji apima ne tik pozityvias išmokas, kaip antai pati subsidija, bet ir priemones, vairiais būdais mažinančias žmonei paprastai tenkančias mokesčines ir kitas finansines prievoles, kurios, nors ir nėra subsidijos tiesiogine šio žodžio prasme, yra panašaus pobūdžio ir turi tokį patį poveikį (žr. bėtent 2001 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Adria-Wien Pipeline ir Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*, C?143/99, Rink. p. I-8365, 38 punktų; 2004 m. liepos 15 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją*, C?501/00, Rink. p. I-6717, 90 punktų ir 2005 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C?66/02, Rink. p. I?0000, 77 punktų).

30 Iš to išplaukia, kad priemonė, kuria viešosios valdžios institucijos tam tikras žmones atleidžia nuo mokesčių, nors ir nėra valstybės išteklių perdavimas, bet dėl jos gavėjai atsiduria palankesnėje padėtyje nei kiti apmokestinamieji asmenys, yra valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme (žr. 1994 m. kovo 15 d. Sprendimo *Banco Exterior de España*, C?387/92, Rink. p. I-877, 14 punktų ir 2006 m. sausio 10 d. Sprendimo *Cassa di Risparmio di Firenze ir kt.*, C?222/04, Rink. p. I?0000, 132 punktų).

31 Dėl trečios sąlygos, susijusios su pagrindinėse bylose nagrinėjami priemoni atrankiniu pobūdžiu, akivaizdu, kad atitinkama mokesčių nauda taikoma ne visiems žkio subjektams, bet yra teikiama žmonėms, vykdančioms tam tikros ršies veiklą, t. y. toms, kurios slėginėje gamtinė dujų žrangoje naudoja variklius, skirtus aprėpinimo vamzdynuose sukuriantiems slėgio režimų kompresoriams paleisti.

32 Kadangi šios priemonės taikomos ne visiems žkio subjektams, jos negali būti pripažėstamos bendromis mokesčių ar žkio politikos priemonėmis (žr. 2005 m. gruodžio 15 d. minėto Sprendimo *Italija prieš Komisiją* 99 punktų ir Sprendimo *Unicredito Italiano*, C?148/04, Rink. p. I?0000, 49 punktų).

33 Kalbant apie ketvirtą su valstybės pagalbos egzistavimu susijusią sąlygą, EB 87 straipsnio 1 dalis nustato, kad nagrinėjama priemonė turi daryti žtaką valstybių narių tarpusavio prekybai ir iškraipyti konkurenciją arba galėti jį iškraipyti.

34 Tokio vertinimo tikslais iš Teisingumo Teismo praktikos išplaukia, jog neprivaloma nustatyti, kad suteikta pagalba turėjo realios žtakos valstybių narių tarpusavio prekybai ir kad ji realiai iškraipė konkurenciją, o tik išsiaiškinti, ar ši pagalba gali daryti poveikį tokiai prekybai ir iškraipyti konkurenciją (žr. 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C?372/97, Rink. p. I?3679, 44 punktų; 2005 m. gruodžio 15 d. minėto Sprendimo *Italija prieš Komisiją* 111 punktų ir minėto sprendimo *Unicredito Italiano* 54 punktų).

35 Ypač kai valstybės narės suteikta pagalba sustiprina žmonės padėtį, palyginti su kitomis Bendrijos vidaus prekyboje konkuruojančiomis žmonėmis, reikia manyti, kad ši pagalba turėjo pastarosioms žtakos. Be to, nėra būtina, kad pagalbą gavusi žmonė pati dalyvautų minėtoje prekyboje (žr. bėtent 2005 m. gruodžio 15 d. minėto sprendimo *Italija prieš Komisiją* 115 ir 117 punktus ir minėto sprendimo *Unicredito Italiano* 56 ir 58 punktus bei nurodytą teismų praktiką).

36 Galiausiai sąlyginai mažas pagalbos dydis arba sąlyginai mažas jį gavusios žmonės dydis *a priori* nepanaikina galimybės, kad valstybių narių tarpusavio prekybai daroma žtaka (žr. 1994 m. rugsėjo 14 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją*, C?278/92 iki C?280/92, Rink. p. I?4103, 42 punktų).

37 Atsižvelgdami ? pateiktus išaiškinimo elementus prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik? teismai turi nustatyti, ar pagrindin?se bylose egzistuoja valstyb?s pagalba.

38 ? byloje C?393/04 pateikt? klausim? ir pirm?j? klausim? byloje C?41/05 reikia atsakyti, kad tik gamtini? duj? talpyklose naudojam? varikli? atleidimas nuo komunos arba provincijos mokes?io už varom?j? j?g?, kuris netaikomas varikliams, naudojamiems kitoms pramonin?ms dujoms, gali b?ti laikomas valstyb?s pagalba EB 87 straipsnio prasme. Prašymus priimti prejudicin? sprendim? pateik? teismai turi ?vertinti, ar tenkinamos su valstyb?s pagalbos egzistavimu susijusios s?lygos.

D?I antrojo klausimo byloje C?41/05

39 Šiuo klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas Teisingumo Teismo klausia apie teisinę nagrin?jamo atleidimo nuo mokes?io laikymo valstyb?s pagalba pasekmes ir apie apmokestinamojo asmens, sumok?jusio mokes?, nuo kurio kit? ?moni? atleidimas gali b?ti tokia valstyb?s pagalba, teises.

40 Siekiant atsakyti ? š? klausim? svarbu priminti, kad pagal EB 88 straipsnio 3 dalies tre?i? sakini? valstyb? nar? savo pasi?lyt? pagalbos priemoni? ne?gyvendina tol, kol jos bus pripažintos esan?ios suderinamos su bendr?ja rinka.

41 Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas nusprend?, kad nacionalinis teismas valstyb?s pagalbos kontrol?s sistemoje gali dalyvauti, tik jei tai išplaukia iš Teisingumo Teismo praktikoje pripažinto draudimo ?gyvendinti valstyb?s pagalb? pagal EB 88 straipsnio 3 dal? tiesioginio veikimo. Pirmiausia Teisingumo Teismas pabr?ž?, kad valstybi? nari? teismai turi apsaugoti teis?s subjekt? teises, nacionalin?s valdžios institucijoms galb?t pažeidus draudim? ?gyvendinti pagalb? (žr. 2003 m. spalio 21 d. Sprendimo *Van Calster ir kt.*, C?261/01 ir C?262/01, Rink. p. I?12249, 53 punkt?).

42 Kalbant apie priemones, kuri? galima arba privaloma imtis siekiant užtikrinti ši? teismin? apsaug?, Teisingumo Teismas nurod?, kad vadovaudamasis nacionalin?mis proced?rin?mis priemon?mis nacionalinis teismas privalo imtis vis? veism? d?I pažeidimo, kuriuo remiasi teis?s subjektai, kiek tai susij? tiek su pagalbos priemonės ?gyvendinan?i? akt? galiojimu, tiek su pažeidžiant EB 88 straipsnio 3 dal? suteiktos finansin?s paramos gr?žinimu (žr. 1991 m. lapkri?io 21 d. Sprendimo *Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires ir Syndicat national des négociants bei transformateurs de saumon*, C?354/90, Rink. p. I-5505, 12 punkt? ir 2005 m. sausio 13 d. Sprendimo *Streekgewest*, C?174/02, Rink. p. I?85, 17 punkt?).

43 Teisingumo Teismas taip pat nusprend?, kad siekdami išvengti min?to mokes?io mok?jimo mokes?io mok?tojai negali remtis tuo, jog kit? ?moni? atleidimas nuo mokes?io yra valstyb?s pagalba (žr. 2001 m. rugs?jo 20 d. Sprendimo *Banks*, C?390/98, Rink. p. I-6117, 80 punkt?). Iš to išplaukia, kad net darant prielaid?, jog pagrindin?je byloje nagrin?jamas atleidimas nuo mokes?io yra valstyb?s pagalba EB 87 straipsnio prasme, galimas šios pagalbos neteis?tumas negali daryti ?takos paties mokes?io teis?tumui.

44 Iš ties? EB 88 straipsnio 3 dalies paskutinis sakiny? apibr?žia pareig?, kurios tikslas – užtikrinti, kad pagalba neb?t? suteikta tol, kol Komisija j? pripažins esant suderinam? su bendr?ja rinka. Šiomis aplinkyb?mis nacionalini? teism? ?galiojimai iš esm?s yra prevencinio pob?džio ir neturi viršyti Komisijai suteikt? ?galiojim?, kai ši, išsamiai išnagrin?jusi, priima sprendim? d?I valstyb?s pagalbos teis?tumo.

45 Galiausiai reikia pastebėti, kad ir kitoms žmonėms tapus galimais gavėjais, padidinant gavėjų skaičių, nepašalinami pažeidžiant EB 88 straipsnio 3 dalį suteiktos pagalbos padariniai, bet atvirkščiai – dėl to šios pagalbos padariniai yra didesni.

46 Būtų kitaip, jeigu mokestis ir numatytas atleidimas nuo jo būtų sudėtinę pagalbos priemonės dalis. Siekiant mokestį laikyti sudėtine pagalbos priemonės dalimi, atitinkami nacionalinės teisės aktai turi nustatyti privalomo poveikio ryšį tarp mokesčio ir pagalbos: pagalba privalomai finansuojama pajamomis iš mokesčio ir pajamos daro tiesioginį poveikį pagalbos dydžiui ir todėl šios priemonės suderinamumo su bendrąja rinka vertinimui (minuto sprendimo *Streekgewest 26* punktą ir 2005 m. spalio 27 d. Sprendimo *Casino France ir kt.*, C-266/04 iki C-270/04, C-276/04 ir C-321/04 iki C-325/04, Rink. p. I-9481, 40 punktą). Tačiau neegzistuoja jokie privalomo ryšio tarp mokesčio ir vienai žmonių kategorijai taikomo atleidimo nuo jo. Iš tiesų atleidimo nuo mokesčio taikymas ir jo taikymo sritis nepriklauso nuo pajamų iš mokesčio (žr. minuto sprendimo *Streekgewest 28* punktą ir minuto sprendimo *Casino France ir kt.* 41 punktą).

47 Akivaizdu, kad pagrindinėje byloje toks ryšys tarp mokesčio už varomųjų jėgų ir su juo susijusių numatytų atleidimų nėra rodytas.

48 Todėl antrąjį klausimą byloje C-41/05 reikia atsakyti, kad galimas atleidimo nuo mokesčio neteisėtumas, kaip antai pagrindinėje byloje, Bendrijos teisės valstybės pagalbos srityje atžvilgiu negali daryti tokios paties mokesčio teisėtumui, todėl žmonėms, kurios turi mokėti šį mokestį, siekdamas išvengti minuto mokesčio mokėjimo arba jį susigrąžinti, nacionaliniuose teismuose negali remtis suteikto atleidimo nuo mokesčio neteisėtumu.

Dėl trečiojo ir ketvirtojo klausimų byloje C-41/05

Išankstinės pastabos

49 Trečiuoju ir ketvirtuoju klausimais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia sužinoti, ar mokestis už varomųjų jėgų gali būti importo ir eksporto muitams lygiavėrio poveikio mokėjimas EB 25 straipsnio prasme arba EB 90 straipsnio draudžiamas diskriminacinis vidaus mokestis.

50 Pirmiausia primintina, kad kadangi su lygiavėrio poveikio mokėjimais ir su diskriminaciniais vidaus mokesčiais susijusios Sutarties nuostatos netaikomos kumuliatyviai, Sutarties sistemoje ta pati priemonė negali tuo pačiu metu priklausyti abiem šioms kategorijoms (žr. 1993 m. rugpjūčio 2 d. Sprendimo *Celbi*, C-266/91, Rink. p. I-4337, 9 punktą).

Dėl trečiojo klausimo

51 Reikia nurodyti, kad pagal nusistovėjusį Teisingumo Teismo praktiką bet kokia vienašališkai taikoma piniginių prievolių, kad ir kokia maža ji būtų, nepaisant jos pavadinimo ir taikymo būdo, kuria apmokestinamos prekės dėl to, kad jos kerta sieną, ir kuri nėra muitas tiesiogine žodžio prasme, pagal EB 25 straipsnį laikoma lygiavėrio poveikio mokėjimu (žr. 1997 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *UCAL*, C-347/95, Rink. p. I-4911, 18 punktą; 2004 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *Carbonati Apuani*, C-72/03, Rink. p. I-8027, 20 punktą ir 2005 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Jersey Produce Marketing Organisation*, C-293/02, Rink. p. I-9543, 55 punktą).

52 Atsižvelgiant į šį apibrėžimą ir kalbant apie pagrindinėje byloje nagrinėjamo mokesčio požymius, reikia konstatuoti, kad, kaip matyti iš ginčų Teisingumo Teisme, šiuo mokesčiu apmokestinami būtų varikliai, paleistų siekiant tiekti pramonines dujas labai aukšto slėgio vamzdiniais, – o tam būtina rengti kompresorius, – naudotojai. Be to, minutes mokestis taikomas

didelei daliai pramonin?s veiklos sri?i?, kuriose naudojami šie varikliai.

53 Tod?l mokes?io taikymo priežastis – ši? varikli? veikimas ir j? suvartojama energija, neatsižvelgiant ? tai, kokia medžiaga arba energijos šaltiniu jie varomi. Kadangi min?tas mokestis nerenkamas d?l sienos kirtimo, jis nesusij?s su preki? importu arba eksportu.

54 Taigi ? tre?i?j? klausim? byloje C?41/05 reikia atsakyti, kad mokestis už varom?j? j?g?, taikomas b?tent varikliams, naudojamiems pramonin?ms dujoms tiekti labai aukšto sl?gio vamzdynais, n?ra lygiaver?io poveikio mok?jimas EB 25 straipsnio prasme.

D?l ketvirtojo klausimo

55 Kaip Teisingumo Teismas jau pabr?ž?, Sutarties sistemoje EB 90 straipsnis papildo su muit? ir lygiaver?io poveikio mok?jim? panaikinimu susijusias nuostatas. Šios nuostatos tikslas – užtikrinti laisv? preki? jud?jim? tarp valstybi? nari? ?prastomis konkurencijos s?lygomis, panaikinant bet koki? apsaugos form?, galin?i? atsirasti iš kit? valstybi? nari? kilusioms prek?ms pritaikius diskriminacinius vidaus mokes?ius (1980 m. vasario 27 d. Sprendimo *Komisija prieš Pranc?zij?*, 168/78, Rink. p. 347, 4 punktas; Sprendimo *Komisija prieš Italij?*, 169/78, Rink. p. 385, 4 punktas ir sprendimo *Komisija prieš Danij?*, 171/78, Rink. p. 447, 4 punktas).

56 Svarbu pridurti, kad iš bendros vidaus mokes?i? sistemos atsiradusioms pinigini?ms prievol?ms, kurios remiantis tais pa?iais objektyviais kriterijais sistemingai taikomos preki? kategorijoms, neatsižvelgiant ? j? kilm? arba paskirt?, taikomas EB 90 straipsnis (žr. b?tent 1981 m. vasario 3 d. Sprendimo *Komisija prieš Pranc?zij?*, 90/79, Rink. p. 283, 14 punkt?; 1992 m. liepos 16 d. Sprendimo *Legros ir kt.*, C?163/90, Rink. p. I-4625, 11 punkt? ir 1992 m. gruodžio 16 d. Sprendimo *Lornoy ir kt.*, C?17/91, Rink. p. I?6523, 19 punkt?).

57 D?l pagrindin?je byloje nagrin?jamo mokes?io už varom?j? j?g? reikia nurodyti, kad jis konkre?iai arba išskirtinai netaikomas eksportuotoms arba importuotoms prek?ms, atsižvelgiant ? tai, kad jis susij?s su pramon?s, prekybos, finans? arba žem?s ?kio ?moni? ekonomine veikla, o ne su pa?iomis prek?mis.

58 Beje, reikia pamin?ti, kad fakto, jog suteiktas atleidimas nuo mokes?io susij?s su varikliais, naudojamais gamtin?ms dujoms tiekti, nepakanka ?rodyti, kad min?tas mokestis yra diskriminuojamojo pob?džio, nes, kaip iš gin?? Teisingumo Teisme matyti, neatrodo, kad šios dujos yra pramonin?ms dujoms analogiška prek? arba su pastarosiomis konkuruojanti prek?.

59 Taigi ? ketvirt?j? klausim? byloje C?41/05 reikia atsakyti, kad mokestis už varom?j? j?g?, taikomas b?tent varikliams, naudojamiems pramonin?ms dujoms tiekti labai aukšto sl?gio vamzdynais, n?ra diskriminacinis vidaus mokestis EB 90 straipsnio prasme.

60 Atsižvelgiant ? pateiktus atsakymus ? tre?i?j? ir ketvirt?j? klausimus byloje C?41/05, ? penkt?j? šioje byloje pateikt? klausim? atsakyti nereikia.

D?l bylin?jimosi išlaid?

61 Kadangi šis procesas pagrindin?s bylos šalims yra vienas iš etap? prašym? d?l prejudicinio sprendimo pateikusi? teism? nagrin?jamose bylose, bylin?jimosi išlaid? klausim? turi spr?sti šie teismai. Išlaidos, susijusios su pastab? pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyr? min?tos šalys, n?ra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. Tik gamtini? duj? talpyklose naudojam? varikli? atleidimas nuo komunos arba provincijos mokes?io už varom?j? j?g?, netaikant šio atleidimo varikliams, naudojamiems kitoms pramonin?ms dujoms, gali b?ti laikomas valstyb?s pagalba EB 87 straipsnio

prasmė. Prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikti teismai turi įvertinti, ar tenkinamos su valstybės pagalbos egzistavimu susijusios sąlygos.

2. Galimas atleidimo nuo mokesčio neteisėtumas, kaip antai pagrindiniame byloje, Bendrijos teisės valstybės pagalbos srityje atžvilgiu negali daryti tokios paties mokesčio teisėtumui, todėl žmonės, kurios turi mokėti šį mokestį, siekdamos išvengti minėto mokesčio mokėjimo arba jį susigrąžinti, nacionaliniuose teismuose negali remtis suteikto atleidimo nuo mokesčio neteisėtumu.

3. Mokestis už varomąjį jėgą, taikomas bent varikliams, naudojamiems pramoninoms dujoms tiekti labai aukšto slėgio vamzdiniais, nėra lygiavertio poveikio mokėjimas EB 25 straipsnio prasme.

4. Mokestis už varomąjį jėgą, taikomas bent varikliams, naudojamiems pramoninoms dujoms tiekti labai aukšto slėgio vamzdiniais, nėra diskriminacinis vidaus mokestis EB 90 straipsnio prasme.

Parašai.

* Proceso kalba: prancūzų.